

Doniyor kitobi — To‘qson birinchi raqam

Payg‘ambarlik Daryosining Ochilishi: Doniyorning Vahiylaridagi Harakatlar O‘rtasidagi Bog‘lanishlar Bo‘ylab Sayohat

Jeff Pippenger

2024-02-24

Birinchi farishta harakatida muhridan yechilgan bilim Doniyor kitobidagi Ulay daryosi vahiysi orqali ifodalanadi. Bu vahiy Doniyorning yettinchi, sakkizinchi va to‘qqizinchi boblarini ifodalaydi, uchinchi farishta harakatida muhridan yechilgan bilim esa Hiddekel daryosi vahiysi orqali ifodalanadi, u o‘ninchi, o‘n birinchi va o‘n ikkinchi boblarni ifodalaydi. Bu ikki harakat o‘rtasidagi bog‘liqliklar juda ko‘pdir. Bu ikki harakat 1863-yildagi isyondan 1989-yildagi oxirzamon vaqtigacha bo‘lgan bir yuz yigirma olti yil orqali bir-biriga bog‘langandir.

Har ikkala oxirzamon davri, har bir harakatda, Levilar yigirma oltinchi bobdagi “yetti vaqt” bilan belgilangan. Butparastlik, so‘ng esa papalik, 1798-yildagi oxirzamon vaqtigacha muqaddas joyni va lashkarni oyoq osti qilib kelgan edi. 1863-yildagi isyondan 1989-yilgacha Hizziyo sakkizinchi bobdagi to‘rt jirkanchlik bilan ifodalanganidek, ruhiy oyoq osti qilish sodir bo‘lgan edi.

Birinchi g‘azabning tugashidan 1844-yildagi oxirgi g‘azabning tugashigacha bo‘lgan qirq olti yil davomida Masih 1844-yil 22-oktabrda to‘satdan kirib kelgan ruhiy ma’badni barpo etgan edi; bu hol 1989-yildagi oxirzamon davridan boshlab, tez orada keladigan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan vaqtga uyg‘undir, o‘sha paytda Masih yana bir bor ruhiy ma’badni barpo etmoqda, va Vahiy kitobining o‘n birinchi bobidagi buyuk zilzila soatida U unga to‘satdan kirib keladi.

Uchinchi farishta 1844-yilda kelganida, Ahdning Xabarchisi Levi o‘g‘illarini poklash uchun to‘satdan zohir bo‘ldi, biroq 1863-yilga kelib, o‘sha bevafoqlik qilgan leviylilar Ilyos orqali yetkazilgan Musoning xabarini rad etdilar va sahroda sarson kezishga yuz burdilar. O‘sha sinov jarayonida “quruvchilar” oxir-oqibat “yetti vaqt”ning “tamaltoshi”ni rad etar edilar, so‘ngra Filadelfiya harakatidan Laodikiya jamoatiga o‘tar edilar. Oxirgi kunlarda, Ahdning Xabarchisi tez orada keladigan Yakshanba qonuni paytida O‘z ma’badiga to‘satdan kelganida, U O‘zining boshqa podasini chaqirish uchun sodiq leviylilardan foydalanadi. Oxirgi kunlarning sodiqlari Laodikiya “jamoati”dan Filadelfiya “harakati”ga o‘tgan bo‘ladilar.

Birinchi farishtaning harakati o‘zining rasmiylashtirilgan xabarini King James Injili nashr etilganidan ikki yuz yigirma yil o‘tib e‘lon qildi, uchinchi farishtaning harakati esa o‘zining rasmiylashtirilgan xabarini Mustaqillik Deklaratsiyasi nashr etilganidan ikki yuz yigirma yil o‘tib e‘lon qildi. Har ikkala harakatning rasmiylashtirilgan xabari Islomga oid bir bashoratning amalga oshishi bilan quvvatlantirildi; bu esa bir farishtaning tushib kelishi bilan belgilandi. Farishtaning kelishi Xabaqquq kitobining ikkinchi bobidagi “munozara”ning boshlanishini ko‘rsatdi va Xabaqquqning jadvallarining nashr etilishiga olib keldi.

Xabaqquqning lavhalari bilan ifodalangan qudratlantirilgan xabar umidsizlikka olib keldi; bu esa cho‘zilish davrini boshlab berdi; u esa Yarim tun faryodi xabariga olib bordi; va bu xabar Yarim

tun faryodi xabarining bajo kelishi bilan yakun topdi. Bu ikki harakat o'rtasida mavjud bo'lgan parallellar ko'rishni tanlaganlar uchun hal qiluvchi dalildirki, Millerchilar tarixining barcha unsurlari bir yuz qirq to'rt mingning tarixiga bog'langan va unda takrorlanadi. So'nggi yomg'ir davri Millerchilar harakatida timsollangan bo'lib, u Future for America harakatida bajo keladi. Ilhom, eshitishga tayyor bo'lganlarga, qayta-qayta faqat so'nggi yomg'irni tanib olganlarga uni qabul qilishlarini bildiradi.

So'nggi yomg'irning davri, harakati va xabari barchasi Millerchilar tarixida ifodalangan, va "tanimoq" so'zi avval ko'rgan narsangizni ko'rishni anglatadi. So'nggi yomg'irning davri, harakati va xabarini ko'rishning yagona yo'li — uning Millerchilar tarixida tasvirlanganini tan olishdir. U boshqa muqaddas islohot harakatlarida ham tasvirlangan. Millerchilar harakati yakuniy bir harakatni ifodalovchi boshlanish harakati bo'lgan va shu sababli avvalgi islohot harakatlariga qaraganda ancha ko'proq bevosita ishoralarga ega. Unda, shuningdek, Alfa va Omeganing muhri ham bor, Chunki U har doim bir narsaning oxirini uning boshlanishi bilan tasvirlaydi.

Milleriylar harakatida poydevorlar o'rnatildi, va markaziy ustun Doniyor kitobining sakkizinchi bobi, o'n uchinchi va o'n to'rtinchi oyatlari edi. Men Shuni bilamanki, Oq opa o'n to'rtinchi oyatni markaziy ustun va poydevor deb belgilaydi, biroq haqiqat shuki, o'n to'rtinchi oyat o'n uchinchi oyatdagi savolga javobdir. Javob, agar u javobni keltirib chiqargan savol anglanmasa, mazmunsizdir. O'n uchinchi oyat oyoq osti qilinishi haqidagi vahiy ni ko'rsatadi; bu esa vayron qiluvchi ikki kuch tomonidan amalga oshiriladi. O'n to'rtinchi oyat esa oyoq osti qilingan ma'bad va lashkarni Masih tomonidan qayta tiklash haqidagi vahiydir. Ikki vahiy bevosita mazmuni bilan, grammatikasi bilan va Ajoyib Sanovchi bo'lgan Palmoniy orqali o'zaro bog'langandir.

Uilyam Miller asosiy haqiqatlarni aniqlash uchun ishlatildi; bular Doniyor kitobining sakkizinchi bobi, o'n uchinchi va o'n to'rtinchi oyatlaridir. U kashf etgan birinchi javohir o'n uchinchi oyatda tasvirlangan oyoq osti qilinishni ifodalovchi "yetti vaqt" edi; u butun bashoratli tuzilmasini qurib chiqqan asos esa o'n uchinchi oyatda ifodalangan "vayron qiluvchi ikki kuch" motivi edi. Miller to'g'ri ravishda o'n uchinchi oyatdagi "kundalik" jirkanchlik butparastlik ekanini, vayron qiluvchi kuchning gunohi esa papalik ekanini aniqladi. Shu ma'noda, Miller tizimining ayni "poydevori", hamda poydevor va markaziy ustunning "poydevori", sakkizinchi bobdagi "kundalik" butparastlikni ifodalashi haqidagi tushuncha edi. Milleriylar tarixidagi bilimning ortishining poydevori shundan iborat ediki, Doniyor kitobining sakkizinchi bobidagi "kundalik" butparastlik edi; ilhom esa "hukm soati" xabarini berganlar "kundalik" haqida to'g'ri qarashga ega bo'lganini alohida ta'kidlab ko'rsatdi.

1989-yildagi oxirzamon paytida "bilimning ortishi" sifatida ifodalangan nurning poydevori, shuningdek, "kundalik"dir. Bu shunchaki yana bir ilohiy paralleldir. Doniyor o'n birinchi bobining oxirgi olti oyatida ifodalangan bilimning ortishini tanib olish uchun Ellen White yozuvlarini qo'llash talab etiladi. U o'z yozuvlarida Doniyor o'n birinchi bobining o'ttiz birinchi oyati tarixi Doniyor o'n birinchi bobining yakuniy oyatlarida takrorlanishini ko'rsatadi. O'sha ilhomlangan ishorasiz o'ttiz birinchi oyat tarixining qirqinchi va qirq birinchi oyatlar bilan parallel tarixini tushunish ancha mushkul vazifa bo'lur edi.

Doniyor kitobidagi “kundalik” butparastlikni ifodalaydi hamda milleritchilar uchun poydevorning poydevoridir, va u bir yuz qirq to‘rt minglik harakat xabari uchun ham poydevordir. U, shuningdek, Laodikeyadagi adventizmning uchinchi avlodiga kiritilgan bir “yolg‘on” orqali qasddan xatoga aylantirilgan haqiqatdir; bu holat Hizqiyolning sakkizinchi bobidagi “ayollarning Tammuz uchun yig‘lashi” deb atalgan uchinchi jirkanchlik bilan timsollangan, hamda Pergam cherkovining uchinchi jamoati ifodalagan murosa bilan tasvirlangan.

“Doimiy qurbonlik”ning so‘nggi yomg‘ir davridagi masala sifatidagi rolini boshqarib turuvchi ilohiy yo‘naltirish mutlaqo hayratlanarlidir va inson tomonidan bunyod etilishi mumkin bo‘lgan har qanday narsadan tashqaridadir. Laodikiyadagi adventizmning to‘rtinchi avlodi quyoshga sajda qilayotgan tarzda tasvirlanadi; shu bilan u hayvonning tamg‘asini qabul qilishni ifodalaydi. Opa Uayt bu tamg‘ani qabul qilish hayvon bilan bir xil fikrga kelish ekanini, va antixristning ma‘nosi borasida gangib qoladiganlar oxir-oqibat gunoh odami tomonida qolib ketishini ta‘kidlaydi. Bularning barchasi Hizqiyol kitobining sakkizinchi bobida Quddusdagi qariya kishilar orqali ifodalangan.

Uchinchi va to‘rtinchi avlodda Xudo O‘zidan nafratlanadiganlarni hukm qiladi, va bu hukm boshqa toifa Xudoning ma‘qullash muhrini olayotgan paytda ijro etiladi. Muqaddas Yozuvlardagi aynan o‘sha parcha Uilyam Millerga Doniyor kitobida “kundalik” sifatida butparast Rim nazarda tutilganini anglash uchun zarur bo‘lgan nurni bergan bo‘lsa, u Hizqiyolning sakkizinchi bobida qadimgi kishilar sajda qiladigan gunoh odamini eng bevosita tarzda aniqlab beradi. Bu bob ikkinchi vayron qiluvchi hokimiyatning papasini aniqlab berish bilan birga, birinchi vayron qiluvchi hokimiyatning butparastligini ham aniqlab beradi. Va ushbu parchada ko‘rib chiqilayotgan haqiqat shundan iboratki, 2 Salonikaliklarga maktubida butparast Rim 538-yilgacha papalikning taxtga ko‘tarilishiga to‘sqinlik qilib turgan hokimiyat sifatida ko‘rsatilgan.

Millerning tayanch haqiqati bo‘lgan “kundalik” — unga muqaddas joy va lashkarni oyoq osti qiladigan ikki vayron qiluvchi hokimiyatga asoslangan bashorat tuzilmasini ishlab chiqish imkonini bergan haqiqat — Pavlus tomonidan rad etiladigan va oxirgi kunlarda aynan o‘sha haqiqatni sevmaydiganlar ustiga kuchli aldanishni keltiradigan haqiqat sifatida aniqlangan haqiqatdir. Parallel tarixlarga muvofiq, aynan o‘sha haqiqat — ya‘ni tayanch haqiqat — Future for America’ga oxirgi kunlardagi yakuniy uch karra ittifoq haqida bashorat tuzilmasini ishlab chiqish imkonini berdi.

Bundan tashqari, har ikkala parallel tarix uchun ham asosiy haqiqat bo‘lgan o‘sha poydevor haqiqat, endi “yolg‘on”ga aylantiriladi; aynan shu “yolg‘on” asosiy xato va Pavlus tilga olgan kuchli adashishning negizi bo‘lib qoladi, chunki u endi Xudoning xalqiga ularning gunohlarini ko‘rsatish va ovozlari yana ko‘tarmaydigan kishilar tomonidan e‘lon qilinadigan soxta keyingi yomg‘irning “tinchlik va xavfsizlik” xabarining qolipi bo‘lib xizmat qiladi. “Kundalik” ham birinchi, ham uchinchi farishtaning harakatining poydevorini ifodalaydi, va Laodikiyadagi isyonchilar uning ma‘nosini ostin-ustun qilib, shaytoniy ramzni Masihning ramzi deb belgilaganlarida, o‘sha soxta ramz soxta keyingi yomg‘irning qalbaki xabarining poydevoriga aylandi.

Hayratda qolinglar va taajjublaninglar; faryod qilinglar va nola qilinglar: ular mastdirlar, ammo sharobdan emas; ular gandraklaydilar, ammo kuchli ichimlikdan emas. Chunki Egamiz ustingizga qattiq uyqu ruhini yog'dirdi va ko'zlarinigizni yumdi; payg'ambarlarni va boshliqlaringizni, ko'ruvchilarni U qopladi. Va hamma vahiy sizlar uchun muhrlangan kitobning so'zlaridek bo'lib qoldi; uni savodli kishiga berib: "Iltimos, buni o'qib ber", deyдилar; u esa: "O'qiy olmayman, chunki u muhrlangandir", deydi. So'ng kitobni savodsiz kishiga berib: "Iltimos, buni o'qib ber", deyдилar; u esa: "Men savodli emasman", deydi. Shuning uchun Egamiz dedi: "Bu xalq Menga og'zi bilan yaqinlashadi va lablari bilan Meni ulug'laydi, ammo yuragini Mendan uzoqlashtirgan, va Mendan qo'rqishi insoniy ta'limotning qoidasi bilan o'rgatilgandir. Shu bois, mana, Men bu xalq orasida ajabtovur bir ishni, ha, ajabtovur bir ish va mo'jizani qilaman; chunki ularning donolarining donoligi halok bo'ladi, va ularning fahmli kishilarining fahmi yashirin bo'ladi." Egamizdan o'z maslahatlarini chuqur yashirishga urinadiganlarga voy! Ularning ishlari zulmatda bo'ladi, va ular: "Bizni kim ko'radi? Bizni kim biladi?" deyдилar. Darhaqiqat, sizlarning hamma narsani teskari aylantirishingiz kulolning loyiday hisoblanur: axir yaratilgan narsa o'zini yaratgan Zot haqida: "U meni yaratmadi", deydimi? Yoki shakllantirilgan narsa o'zini shakllantirgani haqida: "Uning aqli yo'q edi", deydimi? Ishayo 29:9–16.

Barcha payg'ambarlar oxirgi kunlar haqida so'zlaganlar, va "kundalik"ning ma'nosini ostin-ustun qilish uchun ataylab yolg'on gapirish kechirilmaydigan gunohning ta'rifini yaqindan taqlid qiladi. Biror kishini abadiy halok bo'lgan, deb belgilash insonlarning boshqa insonlarga nisbatan na qudrati, na axloqiy vakolati doirasidadir, ammo bu yerda aniqlanayotgan narsa shu emas.

Ishayo kitobida hamma narsani ostin-ustun qiladiganlar, ya'ni Ishayo boshqa bir joyda zulmatni yorug'lik, yoki yorug'likni zulmat deb atash sifatida ta'riflaydiganlarning o'zi, ularning yakuniy hukmi tasvirlanayotgan paytda Quddus ustidan hukmronlik qiluvchi qadimiy kishilar sifatida ko'rsatiladi.

Yomonni yaxshi, yaxshini yomon deb ataydiganlarning holiga voy! Zulmatni nur o'rniga, nurni zulmat o'rniga qo'yadiganlarning; achchiqni shirin o'rniga, shirinni achchiq o'rniga qo'yadiganlarning holiga voy! O'z nazarida dono, o'z ko'z o'ngida aqlli bo'lganlarning holiga voy! Sharob ichishda qudratli, mast qiluvchi ichimlikni aralashtirishda baquvvat bo'lganlarning holiga voy! Ular pora evaziga fosiqni oqlaydilar va solihning haq-huquqini undan tortib oladilar! Shuning uchun olov poxolni yutib yuborgani kabi, alangada somon kuygani kabi, ularning ildizi chirikdek bo'lur, guli esa chang kabi ko'tarilib ketar; chunki ular Lashkarlar Egasi bo'lgan Egamizning qonunini rad etdilar va Isroilning Muqaddas Zotining kalomini mensimadilar. Shu sababli Egamizning g'azabi O'z xalqiga qarshi alangalanib, U ularga qarshi qo'lini cho'zdi va ularni urdi; tepaliklar titradi, ularning jasadlari ko'chalar o'rtasida yotgan axlatdek bo'ldi. Shunga qaramay, Uning g'azabi qaytmadi, balki Uning qo'li hamon cho'zilgan. Va U uzoqdagi xalqlar uchun bir bayroq ko'tarar, yerning chekkasidan ularga hushtak chalib chaqirar; va mana, ular tezlik bilan shiddat ila kelurlar. Ishayo 5:20–26.

Xudoning bayrog'i (bir yuz qirq to'rt ming) yaqinda keladigan yakshanba qonuni paytida bayroq sifatida ko'tariladi; aynan o'sha vaqtda "Egamizning g'azabi O'z xalqiga qarshi alangalanadi", va U "ularga qarshi qo'lini cho'zadi", hamda "ularni uradi", va "ularning jasadlari ko'chalar o'rtasida

yirtilib tashlanadi.” Ko‘chalarning o‘rtasi — bu Quddusning ko‘chalari bo‘lib, Hizqiyo kitobining to‘qqizinchi bobidagi halok qiluvchi farishtalarga: “Borib uringlar; ko‘zingiz ayamasin, rahm ham qilmanglar; qariyani ham, yigitni ham, qizlarni ham, go‘daklarni ham, ayollarni ham butunlay qirib tashlanglar; ammo peshonasida belgi bo‘lgan hech bir odamga yaqinlashmanglar; va Mening muqaddas joyimdan boshlanglar. Shunda ular uy oldida turgan qariyalardan boshladilar”, deb buyurilgan paytdagi ko‘chalardir. White xonim aytishicha, Hizqiyodagi “qariyalar” xalqning qo‘riqchilari bo‘lishi kerak bo‘lgan kishilardir; ular Ishayo kitobining yigirma sakkizinchi va yigirma to‘qqizinchi boblaridagi “hamma narsani ostin-ustin qiladigan” “Efrayimning mastlari”dir.

Beshinchi bobda ular “sharob ichishga zo‘r, mast qiluvchi ichimlikni aralashtirishga qudratli kishilar; pora evaziga fosiqni oqlaydiganlar” deb tasvirlanadi. Questions on Doctrine kitobi nashr etilishi bilan, qadimgi kishilar murtad protestantizm kosasidan ichdilar va insonlar muqaddas qilinishi mumkin emas, Masih esa bizning O‘rinbosarimizdir, ammo bizning Namunamiz emas, deb da’vo qiluvchi oqlanish haqidagi soxta xushxabarni taqdim etdilar. Shu tariqa, bu kitob murtad protestantizmning qulagan jamoatlari orasida qabul qilinish mukofoti evaziga fosiqni oqladi. Bu parcha ularning yakuniy hukmini ko‘rsatmoqda, va bu hukmning sababi shuki, ular “Isroilning Muqaddas Zotining kalomini mensimadilar.” Ular buni hukm soati nidosini berganlar tomonidan taqdim etilgan “kundalik” haqidagi tushunchani rad etish va murtad protestantizm kosasidan ichish orqali qildilar.

Ushbu parchada ular shirin narsani achchiqqa, achchiq narsani esa shiringa aylantiradilar. Farishta tushib kelganda Uning qo‘lida bo‘lgan xabar shirindir, ammo xabarning xulosasi achchiqdir. Ular farishta tushib kelganda boshlanadigan haqiqiy so‘nggi yomg‘ir xabari achchiq, deb ta’kidlaydilar, xulosa qismida esa ular soxta “tinchlik va omonlik” xabarini shirin deb ko‘rsatadilar, chunki ular narsalarni ostin-ustin qilib yuborishdan o‘zlarini tiyolmaydilar.

Bu gunoh tasvirlangan parcha ularning jamoaviy sinov muddatining oxirida joylashgan. Shuning uchun, butparastlikning shaytoniy ishini Masihning ishi deb belgilashga oid ularning xatti-harakatlari kechirilmaydigan gunohning bashoratli paralleli ekanini ko‘rish o‘rinlidir; holbuki kechirilmaydigan gunoh Muqaddas Ruhning ishini Shaytonning ishi deb belgilashdir. “Yolg‘on”ni adventizmning uchinchi avlodiga joylashtirish ularning soxta keyingi yomg‘ir xabarining asosiy mantiqiy poydevorini ta’minladi va oxir-oqibat ularning ustiga kuchli bir aldovni keltiradi. Miller “doimiy”ning to‘g‘ri ma’nosini anglab yetgan aynan o‘sha parchada ular ag‘darib tashlanayotgan sifatida tasvirlangan.

Hech kim sizni hech bir yo‘l bilan aldamasin; chunki o‘sha kun avval murtadlik yuz bermaguncha va gunoh odami, halokat o‘g‘li oshkor qilinmaguncha kelmaydi. U qarshilik qiluvchi va Xudo deb ataladigan yoki sajda qilinadigan har narsadan o‘zini yuqori ko‘taruvchidir; shu bois u Xudo kabi Xudoning ma’badida o‘tirib, o‘zini Xudo ekanini ko‘rsatadi. Men hali sizlar bilan bo‘lganimda, bu narsalarni sizlarga aytganimni eslamaysizlarmi? Endi esa sizlar uni o‘z vaqtida oshkor bo‘lishi uchun nima to‘sib turganini bilasizlar. Zero qonunsizlik siri allaqachon amalda; faqat hozir to‘sib turgan zot yo‘ldan olinmaguncha to‘sib turadi. Ana shunda o‘sha yovuz oshkor bo‘lur; Rabbii uni O‘z og‘zining nafasi bilan yo‘q qilib, O‘zining kelishining porlashi bilan halok etur. Uning kelishi

shaytonning amaliga ko‘ra, har xil qudrat, alomatlar va yolg‘on mo‘‘jizalar bilan, halok bo‘layotganlar orasida nohaqlikning har qanday aldovi bilan bo‘ladi; chunki ular najot topishlari uchun haqiqat sevgisini qabul qilmadilar. Shu sababli Xudo ularga yolg‘onga ishonishlari uchun kuchli adashishni yuboradi; toki haqiqatga ishonmay, nohaqlikdan zavq olganlarning barchasi hukm qilinsin. 2 Salonikaliklarga 2:3–12.

Payg‘ambarlar avvalgi har qanday muqaddas tarixga qaraganda ko‘proq oxirgi kunlar haqida so‘zlaydilar, va bu ushbu parcha uchun ham to‘g‘ridir. Millerning bilimning ortishi haqidagi tushunchasining poydevori, 1989-yilda kelgan bilimning ortishining ham poydevoridir, chunki “kundalik” bilan bog‘liq bashoratli tarixning to‘g‘ri tushunilishi Doniyor o‘n birinchi bobining qirqinchi va qirq birinchi oyatlari tarixini tasvirlaydi. Buning ma‘nosi shuki, agar bashorat talabasi butparastlikning rolini va uning papalik Rimiga bo‘lgan bashoratli munosabatini tushunmasa, unda u avval papalikning yuksalishini tiyib turish ishi, so‘ng esa papalikni yer taxtiga o‘tqazish ishi butparastlik tomonidan amalga oshirilganini anglay olmaydi; va bu ish avval papalikni tiyib turadigan, biroq keyin o‘zgarib, uni yer taxtiga o‘tqazadigan Vahiy o‘n uchinchi bobdagi yer hayvonining rolini timsollaydi. Vahiy o‘n uchinchi bobdagi yer hayvonining roli Amerika uchun kelajak sifatida tasvirlangan.

Keyingi maqolamizda Hiddekel daryosining nurining muhrdan ochilishi haqidagi mulohazamizni davom ettiramiz.

“Yuzaning ostini ko‘radigan, barcha insonlarning qalbini o‘qiydigan Zot, buyuk nurga ega bo‘lganlar haqida shunday deydi: ‘Ular o‘zlarining axloqiy va ruhiy holatlari sababli iztirob chekmaydilar hamda hayratga tushmaydilar.’ Ha, ular o‘z yo‘llarini tanladilar, va ularning joni jirkanch ishlaridan zavqlanadi. Men ham ularning aldanuvchan xayollarini tanlayman va qo‘rqqan narsalarini ularning boshiga keltiraman; chunki Men chaqirganimda, hech kim javob bermadi; Men so‘zlaganimda, ular quloq solmadilar; aksincha, ko‘z o‘ngimda yovuzlik qildilar va Men xush ko‘rmagan narsani tanladilar.’ ‘Xudo ularga kuchli adashishni yuboradi, toki ular yolg‘onga ishonsinlar’, chunki ular najot topishlari uchun ‘haqiqat sevgisini qabul qilmadilar’, ‘aksincha, nohaqlikdan zavq oldilar.’ Ishayo 66:3, 4; 2 Salonikaliklarga 2:11, 10, 12.”

“Samoviy Ustoz shunday so‘radi: ‘Aqlni yo‘ldan ozdiradigan bundan ham kuchliroq qanday aldanish bo‘lishi mumkin: siz o‘zingizni to‘g‘ri poydevor ustida qurayotganman va Xudo ishlaringizni qabul qilmoqda, deb da‘vo qilasiz, holbuki amalda ko‘p narsalarni dunyoviy siyosatga muvofiq amalga oshirib, Yahovaga qarshi gunoh qilmoqdasiz. Oh, bu naqadar buyuk aldov, naqadar maftunkor xomxayolki, haqiqatni bir vaqtlar bilgan odamlar xudojo‘ylikning ruhini va qudratini emas, balki uning tashqi ko‘rinishini o‘shaning o‘zi deb yanglish qabul qilganlarida, u ularning ongini egallab oladi; ular o‘zlarini boyib ketganmiz, ne‘matlarga ko‘payganmiz va hech narsaga muhtoj emasmiz, deb hisoblaydilar, holbuki aslida ular hamma narsaga muhtojdirlar.’”

“Xudo kiyimlarini dog‘siz saqlayotgan O‘zining sodiq xizmatkorlariga nisbatan o‘zgarmagan. Ammo ko‘plar: «Tinchlik va omonlik», deb faryod qilmoqdalar, holbuki to‘satdan halokat ular ustiga kelmoqda. Agar chuqur tavba bo‘lmasa, agar odamlar e‘tirof orqali yuraklarini kamtar qilmasalar va haqiqatni Isoda qanday bo‘lsa, shunday qabul qilmasalar, ular hech qachon

osmonga kirmaydilar. Saflarimizda poklanish yuz berganida, biz endi o‘zimizni boyib ketgan, mol-dunyosi ko‘paygan, hech narsaga muhtoj emas deb maqtanib, beparvo osoyishtalikda qolmaymiz.”

“Kim rostgo‘ylik bilan shunday deya oladi: ‘Bizning oltinimiz olovda sinalgan; kiyimlarimiz dunyo tomonidan bulg‘anmagan’? Men Ustozimizning soxta solihlik deb ataluvchi kiyimlarga ishora qilayotganini ko‘rdim. U ularni yechib tashlab, ostidagi nopoklikni ochib berdi. So‘ng U menga dedi: ‘Ular o‘zlarining nopokligi va fe‘l-atvorlarining chirkinligini qanday riyokorona berkitib qo‘yganlarini ko‘rmayapsanmi? “Sodiq shahar qanday qilib fohishaga aylandi!” Otamning uyi oldi-sotdi uyiga, ilohiy huzur va ulug‘vorlik tark etgan joyga aylantirildi! Mana shu sababdan zaiflik bordir va kuch yetishmaydi.”” Testimonies, 8-jild, 249, 250.